

Redactioneel

Een belangrijke taak die sociologen hebben, of anders gezegd een motief dat hen drijft, aldus Peter Berger in zijn klassieke *Invitation to Sociology* uit 1963, is 'debunking', ontmaskering. De socioloog moet kijken naar wat achter de als vanzelfsprekend ervaren werkelijkheid schuilgaat en kritische vragen stellen bij voor de handliggende verklaringen en gemakkelijke aannames. Om de eerste drie artikelen in dit nummer als 'debunking' te duiden, gaat wat ver, maar duidelijk is wel dat in alle drie vooroordelen worden gecorrigeerd, en kritisch wordt gekeken naar op te weinig empirie gebaseerde gemakkelijke uitspraken.

Jos Becker bespreekt in het openingsartikel het wondergeloof in de ontoverde samenleving. Hij laat zien dat het geloof in wonderen is toegenomen en geeft daarvoor een aanzet tot verklaring. Hij komt tot de conclusie dat het wonder naast de rationaliteit bestaat, maar die niet vervangt en wijst ook op het amusementgehalte en daarmee op het vluchtige karakter ervan. In de tweede bijdrage, van Van der Tuin & Ziebertz, worden de opvattingen van scholieren in Duitsland en Nederland over religieuze, culturele en etnische pluraliteit vergeleken. Uit het gepresenteerde onderzoeksmateriaal wordt duidelijk dat de wijdverbreide opvatting dat de Nederlandse samenleving in doen en denken toleranter is dan de Duitse, in ieder geval wat het laatste aspect betreft, ernstig nuance behoeft. In de media is veel aandacht geweest voor het recente WRR-rapport *Geloven in het publieke domein*. In de dagbladen is met enige nadruk gesuggereerd dat uit het rapport kan worden afgeleid dat religie aan een comeback bezig is. Dekker geeft in zijn kritische beschouwing ervan aan welke bijdrage het levert aan onze theoretische en empirische kennis en laat bovendien zien in hoeverre de uitspraken in de media aangaande de boodschap van het rapport correct zijn.

Religie & Samenleving heeft zich ook als taak gesteld belangrijke actuele gebeurtenissen op het terrein van godsdienst en samenleving te signaleren. Dan kan het gaan om zaken die betrekking hebben op zowel organisaties als personen. Dit nummer bevat van twee, ons recentelijk ontvallen, godsdienstsociologen, Walter Goddijn en Osmund Schreuder, een in memoriam. Beiden kregen hun eerste opleiding bij de Franciscanen, hebben de ontwikkelingen in kerk en samenleving van de tweede helft van de 20ste eeuw bewust meegemaakt, wetenschappelijk bestudeerd en elk op eigen wijze ook persoonlijk verwerkt en zelfs ook mede gestalte gegeven. In de bijdragen is hun persoonlijke geschiedenis, hun betekenis voor de wetenschap en hun rol in maatschappelijk opzicht vastgelegd; zij vormen daarmee een bron voor geschiedschrijving.

Tenslotte bevat deze aflevering een achttal boekbesprekingen. Het merendeel ervan betreft besprekingen van werken op godsdienstsociologisch gebied, maar er zijn ook enige die op historisch en antropologisch terrein liggen. Mogelijk is dit het begin van een verheugende ontwikkeling en kan de redactie in de komende jaren bijdragen uit alle disciplines waarop het tijdschrift zicht richt tegemoet zien.